

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Регистрационен индекс	Дата
ВСС-14076	20.10.17

ДО
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО К Л А Д

от
ИВЕЛИНА СОЛАКОВА
Съдия в Окръжен съд Велико
Търново
и
НАТАЛИЯ НЕДЕЛЧЕВА
съдия в Окръжен съд Варна

Относно :

Участие в 66-та редовна среща на лицата за контакт на Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела, проведена на 04-05. октомври 2017г. в Брюксел, Белгия.

Уважаеми членове на Висшия съдебен съвет на Република България,

С Решение на Съдийската колегия при ВСС по протокол № 35 от 19 септември 2017г, т. 21.1 бяхме определени за участие в в 66-та редовна среща на лицата за контакт на Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела, проведена на 04-05. октомври 2017г. в Брюксел, Белгия. Със Заповед № ВСС-12587/21.-09.2017г . на Представяващия ВСС бяхме командировани за участие в срещата.

От българска страна в срещата нямаше други участници.

Срещата се проведе по предварително обявената на участниците програма.

На 04.10. 2017г. се проведе среща на работна група „Статистика и събиране на данни”.

Срещата е втора по ред, като първата се е състояла на 14 юни 2017г. Нямаме информация дали на първата среща е присъствал представител на Република България. На 04.10.2017г. в срещата участваха представители на Нидерландия, Белгия, България, Чешката република, Естония, Германия, Полша, Нидерландия, Финландия, Обединеното

кралство, Румъния, Португалия, Гърция, Словения, Ирландия, Испания, Франция, Италия, Малта, Кипър, Люксембург
Срещата се ръководи от г-жа Пиа Линдхолм и г-н Хервойе
Грубисик.

Срещата започна с преглед на отговорите на анкета, изпратена до членовете на Европейската съдебна мрежа относно начините на събиране на статистически данни, необходими на Европейската комисия от съдилищата на държавите – членки. Краткият анализ на дадените от държавите – членки отговори дава поглед върху начините на събиране на информация. В най-голям брой от държавите – членки отговорили на въпросника, събирането на информацията е възложено на служителите на съответните съдилища. По въпроса за какво най-често се предоставя информация, анализът на отговорите на анкетата е показал, че се касае най-вече за приложение на регламентите за събиране на доказателства и малките искове /small claims/. Анализът на отговорите е дал визията, че е необходима по-голяма конкретика относно вида на информацията, която подлежи на събиране и предоставяне на Комисията. Отговорилите на въпросника са единодушни, че финансирането на процесите на събиране на информация от страна на ЕС е необходимо условие за ускоряване на тези процеси. Анализът на отговорите сочи няколко фактора, които са основни за по-лесното събиране и съхранение на необходимите статистически данни – необходими са квалифицирани служители, финансиране и приложими айти технологии.

Срещата продължи с представяне на опита и практиките на представените страни – членки в областта на статистиката и събирането на информация относно прилагането на инструментите на общностното право. От името на България се изказа Ив. Солакова, която разясни системата за отчитане на броя и видовете на гражданските и търговските дела в българските съдилища и практиката, прилагана от Националната мрежа за международно сътрудничество по граждански и търговски дела в България за събиране и отчитане на информацията относно броя и вида на делата, касаещи прилагане на правото на ЕС в България.

От направените изказвания от представените в работната група държави следва извод, че като цяло практиките в различните държави-членки са разностранни, но всички представители са единодушни, че срещат затруднения при събирането на информацията относно дела, по които съдилищата прилагат инструменти на общностното право, тъй като няма разработена система, по която да се събира този вид информация. В някои от държавите отговорни за събирането на статистическите данни са централните органи и на тях е възложено събирането на информацията, необходима на Комисията. Нидерландия споделя, че има децентрализирана система за събиране на информацията, което всъщност означава, че централните органи на държавата не разполагат с такава и не може да я предоставят на Комисията. В този смисъл е и отговорът на въпросника от страна на Нидерландия.

Представителят на Нидерландия в тази връзка посочи, че съдилищата в Нидерландия не събират информацията за прилагане на инструментите на общностното право понеже я смятат за безполезна.

В отговор на това г-н Хервойе Грубисик обясни, че информацията, касаеща прилагането на общностното право, която Комисията изисква, е нужна с цел да се пристъпи към промяна или подобряване на голяма част от регламентите. Той посочи, че ЕСМ може да помогне при събирането на информацията, която е необходима, за да се пристъпи към последващо развитие на процеса на изменение на инструментите на общностното право. Представителите на Полша и Гърция поставиха въпроса относно плановете на Комисията касателно събирането на информацията и статистиката.

Представителят на Португалия представи практиката на съдилищата в тази държава по събиране на информацията и статистически данни относно дела с международен елемент. Презентацията предизвика интерес с разяснението, че Гражданският кодекс на Португалия създава електронна система за електронно разпределение на делата в първоинстанционните съдилища в страната. Това разпределение е автоматично. По правило тази система се прилага и за трансграничните дела, като те се класифицират в различни групи – разводи, европейски заповеди за плащане и т.н. Представен бе и т. нар. „Проект Хермес,” стартирал във

връзка със събиране, пренасяне, анализиране и разпределяне на статистически данни. Събирането на информация е улеснено поради наличието на електронна система. Тя позволява автоматично трансфер на данни в системата с данни на Министерство на правосъдието в Португалия, а оттам анализ и разпределяне на информацията. Този проект обхваща само първоинстанционните дела. Представено бе състоянието на събиране на информация по дела с трансграничен елемент към момента. Представителят на Португалия поясни, че автоматичната система, въведена в Португалия може контролира автоматично най- често срещаните грешки / например може да отчете и посочи дали съществуват на лицата, които са ответници по делата и дали адресите, посочени от страните, са съществуващи /.

Представителят на Франция също представи практиките на държавата в събирането на статистически данни по граждански и търговски дела. Той посочи, че липсват статистически механизми за събиране на информацията от националните съдилища . В тази връзка се представи предложение за създаване на национален инспекторат, който да следи за приложението на европейските инструменти в съдебното сътрудничество , като обобщава добрите практики и идентифицира проблемите в приложението на общностното право на национално ниво.

Срещата продължи с дискусия между представителите по темата. Естония постави въпроса относно вида на данни, които следва да се събират . Предложи се задължението за събиране на данни да се превърне в законова норма, която да задължава държавите да събират и предоставят тази информация чрез централните си органи. Гърция Обединеното кралство Германия, Нидерландия. Финландия, чешка република Франция ,Румъния, Ирландия и Полша чрез представителите си заеха становище , че трябва да се ползват анализи направени на национално ниво, за да бъдат представени на Комисията. Основно членовете на работната група се обединиха около мнението за необходимост от повече време за обмисляне на идеята и събиране на необходимата информация за подкрепа на предложението . Следващата среща на работната група бе обявена за началото на февруари 2018г. в Талин.

На 05.10.2017г. се проведе се 66-тата среща на лицата за контакт от ЕСМ по граждански и търговски делата, с основна тема Регламент/ ЕС/ № 665/2014 и Регламент : ЕС: №1896/2006. На срещата бяха представени 26 държави – членки на ЕС.

По точка първа от обявения дневен ред за провеждане на срещата участниците бяха информирани , че е подготвено Ръководство по Регламента за издръжката / Регламент 4/2009г./, което ще бъде изпратено на имейлите на членовете на мрежата.

Срещата продължи с представяне на състоянието към момента и новостите на Европейския портал за електронно правосъдие от г-н Томаш Дебски .

Той посочи, че България попада в групата на държавите, които не са актуализирани между 2 и 4 от темите в портала. По отношение на новостите бе посочено, че е предстои добавянето на инфографика и други динамични промени, като например въвеждане на формуляри за всички инструменти по търговски дела. Добавени са нови линкове към Хагската конвенция и още пет и ли шест нови елемента . Намерено е разрешение на проблема с архивирането на съдържанието на стария европейски атлас и възможност за търсене на информация в архива. Ще бъдат добавени линкове към архивната версия на атласа .

Представителят на Финландия съобщи за проблем при осъвременяването на темите в атласа, като посочи, че макар да е предоставила информацията, самият атлас е отбелязал темата, която е осъвременила, като изтекла.

Срещата продължи с обсъждане по Регламента за създаване на процедура за европейска заповед за заповор на банкови сметки с цел улесняване трансграничното събиране на вземания по граждански и търговски дела. Посочена бе важността на информацията, която държавите – членки следва да предоставят съобразно чл. 50 от Регламента. Посочи се, че към 19 септември Гърция не е изпратила информация изобщо до европейския портал а Румъния и Словакия са пропуснали да посочат информация по някои от задължителните текстове на чл. 50 от Регламента.

България, Белгия, Франция, Испания, Люксембург, Унгария, Полша и Румъния не са посочили елементи, като според водещия срещата не става ясно дали това не се дължи на технически пропуск. Посочи се, че различните държави – членки са посочили различни органи, които са компетентни да предоставят информацията по чл. 14 от Регламента. Някои държави са посочили първоинстанционни съдилища, министерства на правосъдието, съдебни изпълнители, окръжни съдилища. За България посоченият орган е МП.

Представителят на Германия Франк Майхснер – ръководител на отдел във Федералното бюро на правосъдието представи презентация на процедурата по Регламента, така, както тя е прилагана в Германия. Федералното бюро на правосъдието е централния орган на МП и отговаря за международното сътрудничество с екип от 1000 души. Интересен факт, който се изнесе, е, че информацията относно всички банкови сметки в Германия се предоставя по електронен път от федералния централен данъчен офис. Към момента в Германия са постъпили молби по Регламента от 8 страни между които и България. Методите за подобряване на работата по Регламента, които са възприети от Германия са публикации на статии по темата, обучения на лицата, които са пряко ангажирани с приложение на Регламента. Държавата се е подготвила да поеме голям брой дела, въпреки липсата на такива към момента.

Срещата продължи с дискусия по следните точки:

Обхват на Регламента: По тази точка Полша постави въпроса за приложението на Регламента, когато молителят е гражданин на държава извън ЕС – кредиторът има домицилий извън ЕС. При дискусията се достигна до извода, че само кредитор с домицилий в ЕС може да подава молба за заповед /Чл. 3 от Регламента/.

Необходима информация по чл. 14, за да се получи информация за банковите сметки:

Представителите на държавите – членки посочиха, че най често се изисква личен номер, адрес, дата на раждане и тн., за да се идентифицира длъжникът в достатъчна степен.

Представителят на Италия посочи, че Италианското вътрешно законодателство е по-рестриктивно в случаите на предоставяне на информация за банковите сметки на гражданите на Италия от разпоредбите на регламента.

Представителят на Германия посочи, че за придобиване на информацията по чл. 14 от Регламента в Германия е нужно да е посочена датата на раждане на длъжника.

Нидерландия, Франция, чрез представителите си посочиха, че в тези две държави има също по рестриктивна процедура в националното законодателство. Ситуацията за Хърватия е, че се изисква личен идентификационен номер / идентичен с приложимия в България ЕГН/. Някои от представителите посочиха, че възникват проблеми с идентификацията на длъжника и възможно налагане на заповед за спиране на сметката на неучастващо в делото лице. В обобщение се стигна до извода, че различните органи, които съдържат информацията за банковите сметки на гражданите в различните страни имат различни изисквания за информацията, която им е необходима, за да идентифицират длъжника и да разкрият сметките му.

Необходима ли е специална форма на искането за получаване на банкова информация от съответния орган:

По този въпрос представителят на Нидерландия посочи, че страната не прилага стандартна форма. По същия начин стои ситуацията в Германия и Хърватия.

Представителят на Словения посочи, че съдилищата в Словения ползват стандартната форма на регламента за събиране на доказателства.

Португалия чрез представителя си зае становище, че държавите членки може да посочат каква форма се изисква от тях, за искането за издаване на заповедта.

Като цяло се оформи становище, че няма стандартни форми и това затруднява донякъде работата по регламента.

По продължителността на заповедта по чл. 20 С от Регламента:

Въпросът е повдигнат от португалските представители, по повод конкретно дело с допуснато обезпечение по висящ спор. Проблемът е възникнал при постановяване на окончателно решение за осъждане на длъжника, като се поставя питане в този случай дали директно може да се премине към изпълнение или е необходимо да се иска издаване на нова заповед. Проведената дискусия доведе до извода, че следва да се издаде същинска заповед за трансграничен заповед.

По чл. 12 от Регламента:

Регламентът не предвижда процедура по определяне размера на гаранцията, която трябва да внесе кредитора. Финландия посочи, че опитът на държавата по този текст се изчерпва с

1 дело. Представителят на Италия предложи в този случай да се приложи националното законодателство. Практиката на Испания е да бъде определен размерът на гаранцията с оглед предстоящите вреди и продължителността на периода, за който са запорирани средствата.

Франция е повдигнала въпроса за това кой съд ще понесе тежестта да извърши превод на документите на език, заявен от изпълняващата държава, при връчване на заповедта. По този въпрос не се достигна до единно мнение.

Следваща точка по дневния ред на срещата бе процедурата по издаване на европейска заповед за плащане.

Първата обсъдена тема по тази точка бе връзката между процедурата за издаване на ЕЗП и защитата на потребителите предоставена от Директивата за неравноправните клаузи 93/13/ЕЕС. По тази тема се посочи, че трябва да има контрол ex officio от страна на съдилищата в процедурата по издаване на ЕЗП. Позицията на комисията е, че чл. 8 от регламента посочва и чл. 10 се тълкуват заедно и че изискването за проверка ex officio се прилага и при издаването на ЕЗП.

По чл. 11 от Регламента също се проведе дискусия, като представителят на Германия заяви, че в тази държава няма ясна дефиниция кога съдът отказва да издаде ЕЗП. Даде се пример, че се постановява отказ ако съдът познава молителя добре като такъв, който пуска постоянно молби, които са неподкрепени с доказателства. Представителят на Италия посочи пример, при който описанието на доказателствата и обстоятелствата на които се основава молбата са били неясни, изискана е допълнителна информация и тя не е била достатъчно ясна. В този случай е отказано. Австрия сподели чрез представителя си, че практиката там е да няма откази, защото има специална форма, по която се издава ЕЗП.

По чл. 20 от Регламента е поставен въпрос от Германия, където се твърди, че има доста такива случаи.

Обсъди се практиката на държавите-членките по издаване на ЕЗП – електронно или по автоматичен път. Австрия и Германия бяха посочени като страни членки, които имат опит в издаването на ЕЗП по електронен път. Представителят на Естония сподели, че там няма автоматична процедура за ЕЗП, а издаването на националната им заповед за плащане е дигитализирано. По отношение на разширяване

приложението на автоматичните процедури и за ЕЗП се посочи, че за Естония към момента има идея за издаване автоматично и на ЕЗП, която е пилотна .

Представителят на Италия посочи, че за националните процедури италианските съдилища ползват електронен метод, но той не е приложим за ЕЗП. В Италия се работи по разширяване на приложението на е- метода и за ЕЗП, но работата е затруднена, понеже достъп до електронната система на съдилищата имат само гражданите на Италия.

Представителят на Австрия посочи, че там има електронна система, ползвана само от адвокати. Предимство на тази система е , че формулярите може да се преведат автоматично , ако са въведени електронно и това се ползва от адвокатите.

Обединено кралство и Уелс чрез представителя си посочи, че имат електронна система за искове за парични вземания онлайн, но тя не е приложима към ЕЗП.

Представителят на Испания заяви, че също се въвежда онлайн система за националните искове и производства, в няколко автономни области , като исковите молба може да се подписват електронно. По отношение на ЕЗП и трансграничните дела не е налице приложение на тази система.

Словения посочи, че от 2008г. има електронна процедура за заповед за плащане и заповедта за плащане се издава електронно за 4 дни. Тази система няма приложение по отношение на ЕЗП.

Естония разясни, че при въведената там система за електронното правосъдие много бързо се издава заповедта за плащане. Това става автоматично – при попълване на формуляра електронно, като до 5 минути е издадена и самата заповед.

Постави се въпросът, че не е налице база данни относно това кои съдилища в кои държави – членки приемат електронни подписи и това би създавало затруднения ако се приеме електронното издаване на ЕЗП.

Поставени бяха въпроси свързани с езика и връчването на документи в случаите когато ЕЗП е издадена на език, различен от официалния език на приемащата държава или език, който получателят не разбира. Практиката на Австрия в тази насока е да се откаже връчване.

Срещата продължи с преглед на формулярите по Регламента .

Представителят на Хърватия постави въпроса, че сумата, посочена във формуляр А и Е може да се окаже различна. Представител на Комисията представи измененията в Регламента

Срещата приключи с обсъждане на въпроса за осъвременяване на Ръководствата за работа по двата обсъждани регламента и регламента за малките искиове.

16.10.2017г.

ИЗГОТВИЛИ ДОКЛАДА :

ИВЕЛИНА СОЛАКОВА:

НАТАЛИЯ НЕДЕЛЧЕВА: